

מדינת ישראל

ועדות המשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 1/1/24

תאריך: 13.2.2024

ועדה מיוחדת לפי סעיף 44א לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז- 1976

ד"ר יוסי בר - יו"ר נציג המנהל הכללי

ד"ר שי פיין - נציג הסתדרות הרופאים

עו"ד יגאל חיות - נציג היועצת המשפטית לממשלה

המבקש:

המנהל הכללי משרד הבריאות

באמצעות באי כוחו עו"ד יעל דיסקין, ועו"ד תומר דגני,

מהתביעה המשמעתית, במשרד הבריאות

נגד

המשיב:

ד"ר אסעד סביח, ת.ז. XXXXXXXXX מספר רישיון 137656, מעונו אכסאל

באמצעות בכ' עו"ד דראש ראשד

החלטה

1. בתאריך 16.8.23 הוגשו נגד הנאשם דר' אסעד סביח בקשת מעצר וכתב אישום בגין ביצוע מספר עבירות תקיפה.
2. להלן בתמצית עובדות כתב האישום :

אישום מס' 1

בתאריך 12.8.2023 יצא הנאשם מרכב לקנות סיגריות בחנות הנוחות. המתלונן ישב מחוץ לחנות. עורסאן (אדם אחר) יצא מאותו רכב ותקף את המתלונן. הנאשם "הפליא את אגרופו בגבו של המתלונן". הנאשם ועורסאן "תפסו את המתלונן והפילו אותו ארצה... הנאשם שם את ברכו על צווארו של המתלונן בחוזקה... בעוד עורסאן לא חדל מלשבת על בטנו של המתלונן ולהכותו, "הנאשם הלך וחזור דורך עם רגלו על ראשו ופניו של המתלונן כך במשך 6 פעמים, והכה אותו באמצעות ברכו בראשו".

בעקבות מעשיו המתוארים לעיל, נגרמו למתלונן חבלות של ממש בפניו ובראשו כמתואר בסעיף 8 בכתב האישום.

סעיפי העבירות בהם הואשם : תקיפה וחבלה ממשית ע"י שניים או יותר - עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977

תקיפה סתם-עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, תשל"ז 1977

אישום מס' 2

בהמשך למתואר לעיל, באותו יום, סמוך לשעה 16.00 שהה מתלונן, אחר, בעין שוקק. משסרב המתלונן לדבר עמם, הנאשם ועורסאן אחזו בכתפיו. משעזב המתלונן את המקום לכיוון רכבו, שם ארבו לו השניים, משחלף לידם, החלו לרדוף אחריו. הנאשם לא אפשר למתלונן לסגור את דלת הרכב, ואז הגיע עורסאן ותקף את התלונן וחבט בו, כמתואר בסעיף 3 בכתב האישום.

במעשיו המתוארים לעיל, תקף הנאשם ועורסאן את המתלונן בצוותא עם אחר.

סעיפי העבירות בהם הואשם : תקיפה סתם ע"י שניים או יותר - עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

3. טיעוני הצדדים לעניין הבקשה להתליית רישיונו של דר' אסעד :

עיקרי טיעוני של בכ' הקובל :

בכ' הקובל תיאר את השתלשלות עובדות המקרה לפי הכתוב בכתב האישום.

מדובר בשני אישומים בגין אירועי אלימות שונים שביצע דר' אסעד בצוותא עם אחר. מדובר בשני אירועים חמורים בהם תקף דר' אסעד שני אנשים שונים באותו יום. דבר זה מלמד על מסוכנותו ואכזריותו של דר' אסעד.

אין מדובר במעידה חד פעמית, או בטעות בשיקול דעת. לא הייתה שום התגרות מצד הקורבנות.

השתלשלות העניינים מלמדת על אדם שאינו מסוגל לשלוט ברגשותיו. אירועי האלימות ביום אחד מלמדות על כך שבפנינו אדם שמסכנותו רבה ואינו ראוי לעסוק במקצוע הרפואה. מעשיו נוגדים את תכלית שבועת היפוקרטס.. הצפייה מרופא שיהיה אדם הגון, שניתן לתת בו אימון שבראותו של הזולת לנגד עיניו. הוא בוודאי לא אדם שתוקף אחר וגורם לו חבלות ואפילו לא נישאר להושיט לו טיפול רפואי.

זכותו של הציבור שלא להיחשף לטיפול רפואי על ידי רופא שאינו הגון, כשעבירות אלימות חמורות, גם אם אין קשורות ישירות למקצוע ולרישיון הרפואה, תלויות על צווארו, אפילו בטרם הרשעה בפלילים. בהתליית הרישיון יש אמירה ציבורית. רופא שנמצא מסוכן הוא בלתי ראוי לעסוק ברפואה.

מפנה לתיאורי החבלות הקשים, שבכתב האישום, שנגרמו למתלוננים. יש לזקוף לחובתו של המשיב את העובדה כי תקף את הקורבנות בצוותא עם אחר. יש להילחם בנגע האלימות.

תכליתם של דיני המשמעת בכללותם נועדו להגן על הציבור ועל תדמיתו של השירות הציבורי ותפקודו התקין.

לעניין הדרישה בסעיף 44א לפקודה "לעבירה שיש עמה קלון", טוענת בכ' הקובל כי מדובר בעבירה מסוג פשע שבגינן עומדות שנות מאסר רבות. יש פה עבירות תקיפה וחבלה מאוד חמורות. מגישה לוועדה המלצת ועדת משמעת בעניינו של דר' אלי ליוולקו מתאריך 14.7.23 בגין תקיפת בת זוג. נקבע שם כי בעבירת התקיפה יש עמה קלון.

לסיכום מבקשת בכ' הקובל התלייה לתקופה של ששה חודשים.

בכ' הקובל, עו"ד דגני מצטרף לטיעוני קודמתו וביקש להוסיף: יש להסתכל על המעשים. אין דין עבירת תקיפה אחת כדין עבירת תקיפה אחרת. הכול תלוי בחומרת המעשים, ובמקרה שבפנינו אכן חומרת המעשים שביצע דר' אסעד, כמתואר בכתב האישום, יש עמן קלון. ניתן גם ללמוד מהעונש 6 שנות מאסר הצפויות, שהדין הפלילי קובע לנו, חזקה שמדובר בעבירה עם קלון. הוועדה היא זו שתקבע אם במעשי המשיב יש קלון.

עיקרי טעניו של בכ' של דר' אסעד:

אין פה שום עבירה עם קלון. נגד הנאשם השני שהוגש נגדו כתב אישום בעבירות לא פחות חמורות הודה והורשע ונגזרו עליו 8 חודשים עבודות שירות, מדובר באדם עם עבר פלילי. לנאשם שבפנינו אין עבר פלילי. מעשיו טרם הוכחו. המשיב שם הותקף ונזקק לטיפול רפואי. הוא לא תקף אף אחד. התיק שלו עדיין תלוי ועומד בבית משפט. עדיין לא הורשע ולא קיבל גזר דין. כתב האישום שלו יתוקן ויבוטל. לא מדובר באדם אלים. הדיון בעניינו קבוע לחודש אפריל. הוא יוצא לעבודות אלומיניום לשעות מוגדרות בפיקוח מלווה.

מבקש מהוועדה להטיל על דר' אסעד "כל עונש ראוי למעט התלית רישיון או שלילת רישיון"

4. דיון הוועדה:

נגד דר' אסעד סביח הוגש כתב אישום בבית משפט השלום נצרת בגין שני אישומים. אישום 1 בעבירות של תקיפה וחבלה ממשית ע"י שניים או יותר – עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק העונשין תשל"ז 1977, ובתקיפה סתם – עבירה לפי סעיף 379 לחוק הנ"ל. באישום 2 תקיפה סתם ע"י שניים או יותר – עבירה לפי סעיף 382(א) לחוק הנ"ל. נסיבות עובדות האישומים פורטו בהרחבה בכתב באישום, ובתמצית בסעיף 2 לעיל.

בעניין הקלון:

סעיף 44א לפקודת הרופאים מתנה בקשה להתליית רישיון של רופא, שהוגש נגדו כתב אישום, "על עבירה שיש עמה, בנסיבות העניין, משום קלון".

בפסיקה, בעניין הקלון נאמר:

בבג"צ 11243/02 בעניין פייגלין ואח' נ. יו"ר ועדת הבחירות ואח' נקבע כי:

"עבירה שיש עמה קלון היא עבירה שדבק במבצעה פגם מוסרי חמור, כאשר על טיבו של הפגם יש לעמוד בכל מקרה על פי הקשרם של דברים ושל מעשים"

בעש"מ שלמה אוחיון נ. מדינת ישראל פד"י ל"ה(4) נקבע כדלקמן:

"הקלון אינו נמדד, כמובן, לפי עצם מהותו, עפ"י אמות מידה משפטיות, כי מדובר במונח השאוב מתחום המוסר, אשר אומץ לתוך מערכת הנורמות המשפטיות. כפי שכבר הוזכר לעיל, ביהמ"ש או ביה"ד הם הקובעים אם דבק במעשה או במחדל פגם או פסול מוסרי, העולה כדי קלון, ואשר לו צריכה להיות השלכה על המסקנות המשמעותיות, אותם מסיקים כלפי מי שהשתמש במשרה אשר עליו חלה הוראות החוק הספציפיות המכוננות את הדין המשמעותי".

בבג"צ חאלד מחמוד נ. עבדול רחמן ואח' פד"י ל"ו (1) נאמר כדלקמן:

"הקביעה אם בעבירה מסוימת יש או אין קלון נעשית על פי של המקרה הפרטני הנדון לפני ביהמ"ש. על ביהמ"ש לבחון כל מקרה ומקרה, על פי נסיבותיו, אם העבירה שנעברה נגועה בקלון. ביהמ"ש יעשה כן עפ"י נורמות שתהלומנה רמה נאותה של התנהגות מוסרית ואזרחית, וגם זאת תוך ראית הדברים בעיני המציאות ועפ"י הנסיבות המיוחדות של המקרה".

בעל"ע 3467/00 הוועד המחוזי של לשכת עורכי-הדין נ. מיכאל צלטנר פ"ד מ 895 נאמר כדלקמן:

"המייחד עבירות פליליות שיש עמן קלון מעבירות פליליות אחרות הוא הדופי המוסרי הנלווה להן. מושג הקלון ניזון מתפיסות מוסריות ומאמות מידה מוסריות הרווחות בחברה, ומשהוא דבק במעשיו של אדם הנמנה על מערכת תפקודית- מקצועית-תפקודית מסוימת, עולה השאלה איזו השפעה יש לכך על מידת כשירותו של אותו אדם להמשיך לעסוק במסגרת אותה מערכת, ומה היא השלכת מעשי הקלון על תדמיתה ומעמדה של המערכת קולה בעיני הציבור".

בהחלטת הוועדה מיום 14.7.23 בעניינו של דר' אלי ליולקו נקבע כי בעבירה של תקיפת בת זוג, וגרימת חבלה, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין – יש עמה קלון.

נבחן עתה, את מעשיו והתנהגותו של הרופא דנן, האם דבק בהם קלון וזאת לאור האמור בפסיקה הנ"ל, ולאור נורמות התנהגות הנדרשות לקביעת הקלון.

יאמר מלכתחילה כי בפני הוועדה מונח כתב אישום ואין בלתו.

הוועדה סבורה כי בנסיבות המקרה, במעשיו ובהתנהגותו של דר' אסעד כמתואר בכתב האישום בהן תקף הרופא באגרופים את המתלונן, הרופא ועוד אדם אחר תפסו את המתלונן והפילו אותו ארצה, בעוד האחר ישב על בטנו של המתלונן ומכה אותו בפניו, הרופא שם את ברכו על צווארו של המתלונן בחוזקה ומחזיק את ידיו של המתלונן, בעוד האחר ממשיך לשבת על בטנו של המתלונן ומכה אותו תדיר, הרופא הולך וחוזר ודורך עם רגלו על ראשו ופניו של המתלונן כך במשך 6 פעמים, ובהמשך מכה אותו באמצעות ברכו בראשו. בעקבות מעשיו נגרמו למתלונן חבלות של ממש בראשו ובפניו. באישום שני תקף שוב הרופא ואדם אחר את המתלונן. כל זאת ללא התגרות מוקדמת מצד המתלונן.

הוועדה סבורה כי בנסיבות המקרה, כמתואר לעיל, במעשיו ובהתנהגותו דבק בהם פגם מוסרי חמור, הנוגד כל נורמה מוסרית אתית ואזרחית, במיוחד כשמדובר ברופא. זאת לא התנהגות המצופה מרופא, ומשום כך יש בעבירות בהם נאשם – קלון, כנדרש בפקודה.

בעניין המלצה להתליית רישיון הרופא:

לעניין סעיף 44א לפקודה:

אומרת כבוד השופטת עדנה ארבל בפסק הדין דר' לאוניד אדז'רסקי: מטרתו של סעיף זה הינה לתת מענה לשלב טרם הרשעתו של הרופא ולאחר הגשת כתב האישום נגדו. בשלב זה מתעורר הצורך לעיתים להתלות או להגביל את רישיונו של הרופא מטעמים של אינטרס ציבורי, זאת עוד בטרם הרשעה בדין... בעניינים מעין אלה יש לבחון שני סוגי שיקולים מנוגדים: האחד עניינו באינטרס הציבורי, ובהבטחת שלום הציבור מפני קבלת טיפול

רפואי על ידי אדם שיתכן ואינו ראוי ליתן אותו, והשני עניינו באינטרס הפרט- הרופא-שהגבלת או התליית רישיונו פוגעת בחופש העיסוק שלו ובחזקת החפות העומדת לו כל עוד לא הורשע. האיזון הוא תלוי בנסיבות המקרה, ונלקחים בחשבון שיקולים שונים כגון חומרת העבירות ומהותן, הקשרן של העבירות ועבודתו הרפואית של הנאשם וקיומן של ראיות לכאורה, וזאת אל מול נסיבותיו האישיות של הרופא".

הוועדה שקלה את נושא "חופש העיסוק" של הרופא שעלול להיפגע במידה ויותלה רישיונו, פגיעה מידתית שתחול במקרה בו יותלה רישיונו לתקופה מרבית של ששה חודשים. מול זה עומדים אינטרס הציבור, שיקולים אתיים מקצועיים, פגיעה באימון הציבור ברופא, הצורך להגנת הציבור ושלומו מול רופא שנאשם בעירות פליליות חמורות. כל אלה גוברים על הפגיעה המידתית בחופש העיסוק ובחזקת החפות, שתיגרם לרופא בהתליית רישיונו לתקופה המרבית הקבועה בפקודה.

הוועדה בדעה כי לנוכח נסיבות המקרה והמעשים החמורים, כמתואר לעיל, יש לתת משקל יתר לאינטרס הציבורי ושלומו על פני נסיבותיו האישיות ורווחתו הכלכלית של הרופא.

לפני הוועדה מונח כתב אישום חמור נגד רופא בעבירות של תקיפה וחבלה ממשית ע"י שנים או יותר, תקיפה סתם, תקיפה סתם ע"י שניים או יותר. כאמור לעיל, הוועדה קבעה כי בעבירות הנ"ל, בנסיבות המעשה, יש עמן קלון.

הוועדה סבורה כי בקשת התביעה להתליית רישיונו של דר' אסעד לתקופה של 6 חודשים הולמת את נסיבות המקרה.

בעניין זה יפים דבריו של כבוד השופט רובינשטיין בע"פ 1706/10 ו ע"פ 1993/10 דוד טאגפו ומשה אבויה נ. מדינת ישראל:

"אל מול אלימות שכזו המכרסמת ביסודות חברתנו הדמוקרטית יש לנקוט בענישה מרתיעה מאחורי סורג וברית. מצווים אנו ליתן ידינו למלחמה העיקשת בתופעת הבריונות שפשטה בארצנו, וידע כל מי שנוטל לעצמו את החירות לנהוג באלימות, כי הוא עלול לשלם על כך בחרותו. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע שיש לבערו מן היסוד."

בע"א 10979/04 דר' ליביו לאור נ. שר הבריאות אומרת כבוד השופטת חיות כדלקמן:

" השיקול המרכזי בהלכים משמעותיים שבנידון הינו השיקול של ההגנה על האינטרס שיש לציבור בשמירה על רמתו וכבודו של מקצוע הרפואה ועל אימון הציבור ברופאים. לפיכך נפסק כי בהליכים ממין זה השיקול המרכזי שעל הגורם המחליט לשוות לנגד עיניו הוא אינטרס הציבור, ואילו השיקולים הספציפיים הנגעים לעברייני המשמעת העומד בפניו הם עניין משני שיש ושוקלו אם בכלל"

לאור כל האמור לעיל ובמכלול כל השיקולים ממליצה הוועדה להתלות את
רישיונו של דר' אסעד לתקופה של ששה חודשים.

יגאל חיות, עו"ד
נציג היועמ"ש לממשלה

ר' שי פיין
חבר

דר' יוסי בר
יו"ר